

Inhoud

Eerste keer

II

‘Geen verplichtingen en geen verwachtingen...’

55

Modern ouderschap

87

Ontrouw

97

Doe-het-zelf

213

Vreemde genoegens

235

Nooit te oud

277

Op school zit ik achter Joosje. Joosje heeft heel lang haar, bijna zwart, heel mooi. Joosje heeft ook van die zwarte ogen, net van die zwarte kersen, krieken heten die geloof ik. Vroeger keek ik eigenlijk nooit zo naar d'r, maar ineens was het of ik heel duidelijk zag hoe ze eruitzag. Heel raar, want ik ken haar al van de lagere school. Ik weet niet of ze mij wel ziet zitten, ik bedoel, ze ziet me natuurlijk wel zitten, maar of ze mij nou ook zo ziet als ik haar. Ze lacht soms wel naar me, gek, dan krijg ik het erg warm, als ze zo naar me kijkt met die zwarte ogen en dan zo lacht. Prettig is dat. Ik word er ook verlegen van, vanmorgen kreeg ik zelfs een rooie kop. Ik voelde gewoon hoe ik helemaal rood aanliep, steeds rooier, toen ze omkeek en naar me lachte.

God, ik wist gewoon niet hoe ik terug moest kijken. Misschien wil ze wel een keer met me gaan zwemmen. Maar hoe moet je zoiets nou vragen. Ja, vroeger, nou ja, vóór vorige week dan, zou ik gewoon tegen d'r zeggen: 'Hé, ga je met me mee zwemmen', en ik zou er niet eens over nadenken, maar nou is het opeens heel moeilijk om dat aan d'r te vragen. Ik ben verliefd, dat is wel duidelijk.

Ja, ik was vroeger ook wel es verliefd, maar dit gevoel heb ik nog nooit gehad, zo alsof m'n hele lijf gloeit. Ik kan helemaal niet werken, ik zit maar boven die Franse woordjes en ik zie geen letter. Dat kan me nog wat worden. Ik denk alleen maar aan Joosje. Hoe moet dat nou verder?

Ik zou haar best 's willen zoenen. Ik zou gek van de opwinding worden, denk ik. Hoe moet ik dat nou versieren? Misschien eerst proberen of ze met me wil gaan zwemmen. En 'r dan thuisbrengen. Als we na school gaan zwemmen, dan is het al donker als ik 'r thuisbreng. Dus dan valt het niet zo op. Ik bedoel, dan ziet niet iedereen het als ik wil proberen om 'r te zoenen. Alleen, wel een gedoe, als we die fietsen bij ons hebben. Waar laat je die dan zo gauw. Je kan moeilijk zeggen, zo van: 'Hé, zet je fiets es even weg want ik wil je zoenen.'

Nou ja, ik zal me maar geen zorgen voor de tijd maken, eerst maar eens proberen of ze dan mee wil zwemmen. En dan kijk ik wel verder. Als ze me nou laat merken dat ze mij ook wel ziet zitten, dan gaat 't misschien wel vanzelf. God, wat fok ik me op. Ik denk gewoon aan niks anders meer. *Cool*, Berend, *cool*, misschien wil ze wel helemaal niet met je gaan zwemmen. Maar dat zou ik wel een afknapper vinden. Want ze lacht toch echt tegen me of ze er wat mee bedoelt. Dus morgen maar eens proberen.

Uit: *Berends binnenwereld*

Ja, dat is toch een probleem. Ik bedoel, dat zoenen voor de eerste keer. Ik bedoel, op de film en zo, daar zie je ze altijd zo in de weer, maar je ziet eigenlijk nooit eens iemand die dat nou voor de eerste keer doet. Want dat valt niet mee. Ja, nou heb ik 't natuurlijk niet over zo'n zoentje op je wang, zoals je je moeder zoent. Maar ik bedoel meer het betere werk, dus echt op de mond. Ik werd echt gek van de zenuwen en ook van de opwinding.

Joosje wou dus best met me gaan zwemmen, dus dat viel al weer mee. En toen we een uurtje hadden gezwommen vroeg ik of ik haar mocht thuisbrengen, dat ging ook allemaal goed. En we liepen dus een eind naast elkaar, met de fietsen aan de buitenkant. En toen zijn we door 't park gegaan, dat ging allemaal vanzelf als het ware. En toen hebben we die pokkefietsen gewoon tegen een boom gezet. En toen heb ik 'r gezoend. Ze vond 't goed. Ja, ze deed zelfs flink mee. Ik vraag me nou af of zij 't al vaker heeft gedaan. Want eigenlijk kon zij 't beter dan ik. Ik voelde ook haar hele lijf zo tegen me aan. Nou, dat is nog es wat anders. 't Is allemaal nog veel spannender dan je ooit in een boek leest of zo. Want je voelt 't nu allemaal

zelf. 't Is ook wel een beetje vreselijk, want ik kan nou echt aan helemaal niks anders meer denken dan aan Joosje en hoe lekker ze zoenen kan. Ik zou eigenlijk alleen maar Joosje willen zoenen en 'r willen voelen. Maar ik heb 't hartstikke druk. En nou is 't kerstvakantie en nou zie ik 'r pas weer op 4 januari. Want ze ging weg naar d'r tante in Maastricht, logeren. God, hoe hou ik dat uit.

Mijn moeder merkt het aan me, ze vroeg gisteren of ik me wel goed voelde. Ik was zo afwezig, zei ze. En mijn vader zei dat ik zat te kijken als een glazige aardappel. Nou, één ding is zeker! Ik heb 't flink te pakken. Dat komt allemaal door Joosje. Zou zij 't net zo voelen? Hoe kom ik daar nou achter? Zou ze ook nog verliefd zijn als ze terugkomt? Ik moet er niet aan denken, dat 't bij haar over zou zijn. Goeie god, nee, dat ik alléén met dat gevoel blijf zitten. Dan lijd ik aan een *ongelukkige liefde!*

Uit: *Berends binnenwereld*

Heet

Ach... wat hielden we veel van elkaar! We waren bloedjong, zestien en zeventien en we hadden slechts één ding in ons hoofd: met elkaar naar bed. Maar het was 1948, en met elkaar naar bed gaan was er niet bij.

Hoewel we bijna voortdurend in een staat van geweldige fysieke opwinding verkeerden, praatten we erover in hoogdravende volzinnen; onze gevoelens, die vooral aards en geil waren, benoemden we in edele taal. Trouwen in het wit had een hoge prioriteit, maar hoe we die goal zouden kunnen scoren in onge-repte staat – terwijl we letterlijk brandden van geiligheid en verlangen alles wat God en mijn moeder ons verboden samen te onderzoeken – was ons volmaakt onduidelijk...

We tobden wat af, we rommelden heftig in de marge van het vleeselijke, we overwogen of zwangerschap te vermijden viel als we tijdens het vrijen ons onder-goed aanhielden – hitsig en gloeiend van verlangen naar het ultieme in elkaar opgaan op de wijze die zo prachtig en verheven werd beschreven in boeken als *Le diable au corps* en *Le blé en herbe!*

Er kwam nog iets bij: in die late jaren veertig gold het als *not done* voor een jongen en meisje om alleen in

huis te verkeren. Door wederzijdse ouders werd er nauwlettend op toegezien dat de kans op een ongestoord samenzijn onder één dak werd gereduceerd tot vrijwel nul. Zodat al dat gehannes en gevrij voorname-lijk in de buitenlucht plaatsvond. Als er opgewonden plannen werden gemaakt betrof het dan ook meestal ‘een dagje zeilen met meer dan twee personen’, vanwege de achterdocht der volwassenen. Of een fiets-tocht met z’n achten, kamperen in gescheiden groepen of andere uitstapjes in clubverband, waarbij intieme afzondering vrijwel geheel onmogelijk was.

Tot mijn vriendje op de briljante gedachte kwam mij uit te nodigen voor een dagje naar het strand.

Met open vizier vroeg hij mijn moeder om toestemming. Ik weet niet waarom ze het toen ineens wél goedvond.

Strand, zal ze wel hebben gedacht, daglicht, zonneschijn, dat kan weinig kwaad. Laat ze maar gaan...

Vanuit het oogpunt van ontmaagding en verkrachting kon het inderdaad weinig kwaad. Dat er ook nog bedreigingen van andere aard konden opdoemen, daar stond haar door de toen heersende moraal beïnvloede geest niet bij stil. O ja, toch: zonnebrand. ‘Hier... neem de Nivea mee!’ riep ze me na, toen ik met de tas vol bruine boterhammen, appels en de thermosfles thee bij het tuinhek stond. Nivea: panacee voor alle kwalen, we smeerden het op alles wat ons niet beviel. Van beschermingsfactoren had niemand nog gehoord.

Bij het station wachtte mijn vriendje, ook hij had proviand en drinken bij zich, in een rugzak. We kochten retourtjes Den Haag en klommen in een coupé voor zes personen in de gereedstaande trein. Helaas waren er vier plaatsen bezet, zodat van vrijen in de trein, waar we ons op hadden verheugd, niets terecht kwam. De spanning werd er niet minder door. Onze proviand boven het hoofd in het bagagerek, zaten we dij aan dij ons opgewonden te verheugen op wat komen ging: een hele dag zonnen op het strand, misschien ook wel in een duinpan!

Aangekomen op het Staatsspoor zochten we de tram die ons naar Scheveningen moest brengen. Hangend aan een lus, wellustig tegen elkaar opbotsend bij iedere bocht, bereikten we het Gevers Deynootplein, het eindpunt.

Dan sjouwen, de schoenen maar vast uit, door het hete zand tot we de mensen voorbij waren. Het stille strand...

We ontdeden ons van onze kleren, mijn badpak had ik al aan, want hoewel we elkaar in plantsoenen en parken vele malen hadden betast, was de gedachte aan je helemaal ontbloten voor een jongen bijna net zo schokkend als het denken aan het binnendringen in je lichaam door diezelfde jongen, wat tegelijkertijd ongeveer je hele denken in beslag nam.

Zo lieten we ons dan eindelijk, eindelijk zakken in het zand en klemden ons aan elkaar vast als drenkelingen, ten prooi aan een opwinding die de *Kama-*

sutra nastreeft... Gottegottegot... als ik mijn ogen sluit, voel ik nog de brand van de augustuszon op de hele rechterhelft van mijn lichaam, om van de hitte in mijn zwempak maar te zwijgen!

De meegebrachte proviand werd vergeten, we aten niet, we dronken niet... Onze monden zogen zich aan elkaar vast als de zuignappen van inktvissen aan een rotswand.

Ik heb in mijn hele verdere leven een erectie zich nooit meer zo lang parmantig en fier zien handhaven als die van mijn vriendje op die eindeloze stranddag in de zomer van 1948.

Toen de zon ging zakken, verbrak de echo van mijn moeders waarschuwend stem ('Vóór donker thuis!') de betovering. Stram als bejaarden kwamen we over-eind, uitgeput klommen we in de tram die ons naar het station zou brengen, naar de trein die ons terug zou voeren naar het dagelijkse leven waarin we elkaar maar zo zelden ongestoord konden omhelzen.

Aangekomen op het perron, de armen innig om elkaar heen geslagen, zakte ik plotseling in elkaar, getroffen door een zonnesteek die een levenslange overgevoeligheid voor direct zonlicht opleverde.

Doodziek kwam ik thuis. Mijn moeder riep bij het zien van haar precies voor de helft heerlijk verbrande dochter: 'Maar heb je dan geen Nivea opgesmeerd!?'

Een week lang moest ik in bed blijven, de koorts liep op tot wel veertig graden. De demarcatielijn op mijn

lichaam getuigde van het aan elkaar geklonken liggen van die dag. En in mijn geschroeide hersenen was voorgoed het intens wellustig gevoel gebrand van uitgesteld genot – zoveel heviger dan het kortstondig plezier van een haastig bereikt hoogtepunt!

Uit: *Op grote voet*

Meisjes ook

‘Ik zat nog op school. Ik had drie uur vrij tussen de middag. Ik racete op de fiets naar het station, pakte de trein naar Bussum, vloog naar de uitgang, had geen tijd om de zebra te nemen en klom over de heg van de snelweg. Hollend kwam ik bij het huis van Pim. Zijn moeder werkte overdag, hij studeerde. We kropen meteen in bed.’

Rosa lag wijdbeens voor de televisie, haar hoofd op een kussen. Haar rechterhand bewoog zich in ritmische regelmaat van de koektrommel naar haar mond. Betsy hing op de lage bank en vijlde haar nagels.

‘Neukten jullie?’

Rosa punnikte met haar wijsvinger in een holle kies: ‘Nee... voelen. We voelden. We lagen hitsig en hijgend tegen elkaar op te rijden, maar we deden niks. Ja... zoenen! Van die eindeloze zoenen, je weet wel...’

Betsy bekeek nauwkeurig haar pink. ‘En wanneer neukten jullie dan?’

‘O... later. Dan lieten we de hond van mijn vader uit in het plantsoen, waar ik vroeger altijd speelde: touwtjespringen, haasje-over. Nou ja... we neukten eigenlijk ook nog niet echt.’

‘Maar wanneer kwam je dan voor het eerst klaar?’

‘O... al toen ik zes was. Maar dan deed ik ’t zelf.’

‘Ik bedoel, met die knul.’

‘Nou... dan lieten we dus die hond uit. En dan deden we het tegen een boom. Zalig! Hij trok m’n broek naar beneden en likte me. Tot ik klaarkwam. God... die eerste keer. Of m’n benen van was waren. Jezus, wat een gevoel, veel meer dan als ik het zelf deed.’

Betsy kwam overeind, hield beide handen voor zich uitgestrekt, wapperde ermee om het drogen van de nagellak te bespoedigen. Ze zocht in haar geheugen naar een wapenfeit uit haar seksuele leven, het was een beetje lang geleden. ‘Ik heb ’t wel eens met een Chinees gedaan. Te gek, helemaal te gek was dat.’ Ze herinnerde zich alleen haar eigen opwindings. En ja, hij had gezegd dat ze er niet zoveel van kon. Pijnlijk was het geweest.

‘Was er dan verschil?’ Het leek Rosa wel wat, oosterlingen, daarover hoorde je de raarste dingen, perwers ook. ‘Wat deden jullie?’

‘Hij zei maar steeds: “Heb je dan geen handje?” Wist ik veel, ik was zo’n trut. En later, toen ik al met Philip ging, kwam-ie me wel eens opzoeken. Zouden we met z’n drieën naar de bioscoop gaan, gingen hij en ik even tussendoor kaartjes halen. Dan nam hij me mee naar z’n kamer om effe vlug te neuken. Ik kon er nog helemaal niks van. Twee keer achter elkaar deden we het. Maar het was te gek. Dan haalden we kaartjes en met stalen gezichten kwamen we weer bij Philip terug.’

Rosa at het laatste speculaasje, schoof de trommel

van zich af en ging op haar zij liggen, het kussen comfortabel meeschuivend.

‘Lekker zo op de grond, ik lig graag op de grond. Beter voor je rug ook, zo’n lage bank daar krijg je maar hernia van. Toen ik bij Pim woonde, later, in Amsterdam, toen werd ik verliefd op Willem. Ik stond ’s ochtends heel vroeg op, ging douchen, heel zachtjes. Pim sliep overal doorheen. Ik schildte de aardappelen, zette ze in het water in een pan onder in het gootsteenkastje, maakte de groenten schoon. Dan deed ik m’n nachtopon aan en kroop weer bij Pim in bed, deed heel slaperig. En dan stond hij op, at wat en ging weg, naar college. Ik als de sodemieterij me omkleden en op de fiets naar Willem. Waar ik me ogenblikkelijk weer uitkleedde en in bed dook. Hele dagen lag ik daar in bed, kaarsen aan, glaasje rooie wijn, en maar neuken, jongens. God, wat een tijd!’

‘Merkte Pim nooit wat?’

‘Nee... Gek eigenlijk.’

‘Rook-ie nooit iets aan je?’

‘Nee, god, al die passie. Ik was altijd opgewonden. Vooral als het stiekem moest.’

‘Wil jij nog thee? Of wil je nou wél wijn?’

‘Als ik maar niet ga kotsen na al die speculaas. Ja, graag een glaasje rooie wijn. Lekker.’

Betsy haalde glazen, schonk klokkend koude beaulais in.

‘Dacht jij er veel aan?’

‘Aan niks anders. Het nam m’n hele leven in beslag. Ik begreep nooit hoe vrouwen gewoon op kantoor

konden zitten, of bedden opmaken, stom werk. En er niet aan denken. Volgens mij denkt iedereen eraan. Nou ja, tegenwoordig wel minder, dat wel. Maar toch, ik denk ook vaak even, weet je wel, nou ja, dan zie ik een paar ogen of zo en dan denk ik verder. Dan zijn die ogen allang weg, maar dan denk ik nog steeds hoe het zou zijn om met die ogen...'

Hoe ontspannen de sfeer ook was, Betsy voelde een vleugje competitiedrang bij zichzelf: 'Ik dacht vroeger, toen ik klein was, acht of zo, als m'n moeder dan weer eens een vrijer had, ik dacht, als ik het nou maar een keertje heb gedaan, dan kan ik er altijd aan terugdenken en m'n borsten vasthouden en weten hoe zo'n pik eruitziet. Als je het eenmaal maar hebt gedaan, dacht ik, dan zit je verder goed. Want dan weet je het! Dat leek me een soort verzekering tegen eenzame tijden!'

Rosa wentelde zich op haar buik, negeerde de presentator van het programma over medische zaken. Ze krabde behaaglijk haar rug. 'Ik heb ook nog eens 'n vent gehad met zo'n hele ordinaire spierwitte racewagen, wat een patjepeeër was dat. Ik vond hem vreselijk, maar ik werd ongelooflijk geil van 'm. Jan-Joris heette hij ook nog, tot overmaat van ramp. Ik had van die plankjes voor de ramen met citroengeraniums en hangplanten. En een bureaulamp. Als ik bureaulamp naar buiten liet schijnen dan wist-ie dat hij kon aanbellen, dat de kust veilig was. En dan sprong ik in die enge auto en reden we naar het motel aan de Haagweg. Daar gingen we tekeer, ongelooflijk. En dan bracht hij me

weer terug. Maar een gesprek, nooit! Alleen neuken!’

Betsy scheurde een zak zoute pinda’s open. ‘Ik heb ’t veel in de natuur gedaan. Ontzettend veel. Ik had altijd blaasontsteking, dat was voor de uitvinding van de panty.’

Ze besepte dat haar verhaal een tijdsbeeld gaf. ‘God, d’r was een knul, hij studeerde filosofie. En hij leerde mij hoe ik Poulenc moest spelen. Gaf me ook boeken te leen. Hij had een verloofde, die was concertpianiste. En zij belazerde hem. Z’n zuster kwam vragen of ik eens met hem naar een concert wilde gaan om die verloofde jaloers te maken. Nou, ik vond dat wel geinig. Maar hij werd gelijk verliefd op mij. Ik was maar een beetje beleefd, m’n vriendje zat drie maanden in ’t buitenland, dus vooruit maar.

“Laten we elkaar liefhebben!” riep hij. We gingen zwemmen in het Amsterdam-Rijnkanaal, ik zwom heel vlug. En hij achter me aan. Hij had van die grote bleke voeten met lange gele nagels... ik rilde als ik ze zag. Ik zwom veel vlugger dan hij naar de overkant en hup meteen weer terug. Als hij dan hijgend en puf-fend eindelijk uit het water kwam, wilde hij me weer liefhebben.

Ik raakte ook van alles kwijt als ik met hem in parken en woestijnen vree: een heel mooi antiek horloge van m’n moeder, handschoenen.

Hij studeerde altijd in bad, dan legde hij er een houten plank overheen en daar zette hij een pan op, stel je voor, een pan zelfgekookte custardvla. En zo zat-ie dan uren in bad met Kant en Hegel.’

Rosa luisterde aandachtig, leuk die verhalen van Betsy, zo ouderwets als de pest.

‘Hij is uiteindelijk getrouwd met een aardig mens met een bril, het waren net een paar brillkickers samen. Z’n eerste kind heeft hij naar mij genoemd. “Laten we elkaar liefhebben”, met een zachte g, ik zal het nooit vergeten.’

Rosa giechelde. ‘Maar wanneer vond je het dan wel lekker?’

‘Ik was meer bezig met het experiment. Het was altijd anders. En meestal niks an. Tobben. Behalve dan met Bert, die was opgevoed door een baboe, vond alles gewoon. We deden alles, echt alles. En ik vond alles ook gewoon. Door hem. Ik heb het eigenlijk alleen maar met hem uitgemaakt omdat hij verder zo verschrikkelijk saai was. Stom hè? Want in bed was het nooit saai.’

‘Kwam je klaar?’

‘Tja... niet zoals later. Maar emotioneel wel, grote bevrediging. Ik weet nog dat ik op die maffe smalle studentenkamer van ’m op dat rare bed in z’n armen lag. Ik dacht: ik geloof dat ik gelukkig ben. Maar ik durfde het nauwelijks te denken, ik was bang dat het dan meteen weer zou overgaan. Hij zei zelf ook altijd: “Ik ben te saai voor jou!” God, wat zitten we raar in elkaar. Je zoekt toch zelf moeilijkheden om niet gewoon tevreden te zijn met zo’n knul. O... het nieuws! Zet harder!’

Even keken ze hoe Joegoslaven elkaar afslachtten. Even maar. Rosa goot de laatste slok uit haar glas achterover, reikte naar de fles. ‘Ben jij wel eens geslagen?’

Betsy pijnigde haar hersens. Behalve de zuigzoe-
nen die ze van deze en gene had ontvangen, de grote
blauwrode plekken in haar hals die ze zelf reusachtig
interessant had gevonden en een enkele klap op haar
bibs, nee, ze kon zich geen perverse martelingen her-
inneren.

‘Nou nee... ik zou niet weten...’

Rosa kwam voor het oppoetsen van dit verhaal he-
lemaal recht overeind. ‘Ik heb het eens met een dichter
gedaan, die had veel fantasie. Hij was getrouwd, we
neukten uitsluitend als hij zo dronken was dat zijn ge-
weten hem er niet meer van weerhield mij te grijpen.
Dus in erotisch opzicht stelde het niet zoveel voor. En
als hij dan na veel gezucht en geworstel eindelijk klaar-
kwam, kreeg ik een pak slaag, op m’n kont. Omdat ik
stout was. Om hem te verleiden. “Klapjes!” riep hij,
“jij krijgt klapjes! Jij hebt mij te ver laten gaan. Mijn
vrouwje zal heel boos zijn!” En dan verstopte hij een
briefje van vijfentwintig in een boek.’

‘Tja,’ zei Betsy peinzend, ‘vreemdgaan. Het ge-
beurt...’

‘Regelmatig,’ stelde Rosa vast. ‘Ik was al weg bij
Pim, ik hokte in die tijd met Willem. Af en toe kwam
Hidde langs, getrouwd, geil als een beer. Altijd even
vlug, hij had eeuwig haast. Op een dag, we waren net
 bezig, hoor ik Willem thuiskomen. Hidde pakte zijn
kleden en sjeesde piemelnaakt de plee in, ik smeed
m’n onderbroek onder de bank, ik heb me nog nooit
zo vlug aangekleed. Willem kwam binnen, hij had
werkelijk helemaal niks in de gaten. Hidde kwam ge-

woon, helemaal aangekleed, van de plee. Jezus, wat een zenuwslopende toestanden waren dat.'

'Ik zet dat nieuws maar uit, we kijken toch niet.'

'Beestachtig, Betsy. Wijven zijn beestachtig. Ze zeggen 't van mannen, maar wat denk je van ons!'

'Zijn we macho?'

'Macha, nieuw woord, zo noemen ze dat. Dat je ermee bezig bent. Voortdurend. Versieren. Neuken. Geil. Precies als kerels, niet anders. En je vraagt je wel eens af, wat is nou echt belangrijk. Ik bedoel: wat wil je nou eigenlijk echt in bed?'

Betsy dacht aan haar eigen huwelijk. 'Ik vond de veiligheid lekker. En opgewonden werd ik met grote regelmaat, het verveelde niet. Maar bij mannen is dat anders.'

'Ik heb eens twee kerels een uur lang horen lullen over de Prikkel. "Hoe hou je de Prikkel in stand?" Dat bespraken ze zeer uitvoerig. Het ging eigenlijk alleen maar over hun orgaan, hoe ze het overeind konden houden. 't Scheen een probleem voor ze te zijn. Alles geconcentreerd op hun ding. Zorgelijk klonken ze. En die prikkel halen ze dan weer uit verse kutten. Zo simpel is het. Niks genegenheid, liefde, overgave, tederheid... ben je gek. Hun Ding, hoe houden ze het overeind. Daar hangt hun existentie van af.'

'Hoe oud waren ze?'

'Die ene was oud, zeventig of zo. Een schrijver. Schrijft er altijd over, heel saai, altijd hetzelfde. Die ander was nog geen veertig. Maar het ging bij allebei wel alleen maar daarover!'

‘Weet je wat Dietrich ooit zei? “Mann kann auch ohne!”’

‘Jij?’

‘Soms. Maar niet lang. Het celibaat, ik moet er niet aan denken. Als ik het niet regelmatig deed, dan zou ik gek worden. Monomaan, alleen nog maar daaraan denken...’

‘Mmmmm...’

‘Als we oud worden...’

‘Het gevoel blijft altijd hetzelfde. Zeggen ze.’

‘Als je vierentachtig bent, zou je dan nog zin hebben?’

‘Je billen schijnen te verdwijnen, dat heb ik een oude vrouw ooit horen zeggen. Dat vond ze heel vervelend. Maar ze deed het nog tot op hoge leeftijd, ook zonder die billen...’

‘Maar zou je dan niet droog worden?’

Rosa schiet overeind: ‘Ik deed het eens met een tamelijk lekkere vent, geroutineerd, we wisten allebei van wanten. Ineens zegt-ie, heel erg *matter of fact*: “Wil je je alsjeblieft eens omdraaien?” Beleefd. Ik knap af. Radicaal. Totaal. En ik was gelijk droog!’

‘Ik heb wel eens bij vrienden een grote pot vaseline naast het bed zien staan. Kan je nagaan.’

‘Betsy, als we droog worden dan is het afgelopen. Als het tobben wordt houden we ermee op.’

Uit: *Traangas*